

Latwefchua Awises.

Nr. 12.

Zettortdeenâ 19. Merzi.

1859.

S l u d d i n a f h a n a.

Kreewu Walsts - Rahts nospreedis un zaur Senahts - teesu 22tâ Dezemberi 1858 Nr. 52207 lizzis isfluddinah: lai muhsu juheras Gubernementis ikkatrai Krohna - lauschu Revisiones dwehfelei ikgaddus buhs mafahat 50 kap. fudr., lai ar to usturr to Domehnu - teesu. Ar 1859tu gaddu jafahl mafahat un jamafha taîs terminos lad galwas nandu mafha. — Kad nu fahdi no scheem Krohna - laudim nahkuschi pee zeen. Gubernatera funga lubgtees, lai scho Krohna nodohscham nozelz masaku, bet to neweens ne drihft darriht tamdeht, ka pats Kungs un Keisers scho likkumi wissangstaki apstiprinajis un pawehlejis to mafahat; tad zeen. Kursemmes Gubernatera funga leek isfluddinah: lai jelle welti neweens ne nahstu pehz tam lubgtees. Tas ne warroht nebuht notift. Turprettim fchi nodohschana zaur pagasta - teesahm ikgaddus rikti in nospreestos terminos effoht ja-eedseini pehz tahs nospreestas isdallifchanas, fo zeen. Gubernatera funga irr apstiprinajis. Lai to ikkates klausu un darra fa peenahs. Jelgawas pilli, Merzi 1859.

Awischu - sinnas.

Zau Nr. 11 teikuschi, ka pafaula ne tizz teem wahrdeeni, ar kureem Napoleons pafauli gribb meerinah, teikdams, ka ne gribboht karru. Turprettim Wahzemmes Awises stahsta un stahsta, ka Sprantschi leeliski taisotees us karru, ka pee Sardinias rohbescheem sakrahjoh leelu karra - spehku, kas Sardinierim tuhdat warretu eet paligâ, ta ka schee ar Eistreikerem kibbeles sahkuschi. Arri Sardinieris steigschus ween apzeetina wissas mallas, proujanti un karra - leetas sakrahj; nemm nekrushchus, us-nemm un eeleaf sawas regimentes wissus tohs behglus, kas no Italiâ un Lombardias (Eistreikeru dallas Italiâ pee Sardinias rohbescheem) isbehgu-schi, nahk pahr rohbescheem un gribb Sardinierem - palihdseht. Tadhu behgku jaw fahdi 6 tuhktoschi effoht nahkuschi, wissadi jauni un nemeera - laudis, no augstas un semmas kahrtas, kas labprahd dumpi gribbetu zelt un nikni us Eistreikerem. Eistreikeris un Calenderis tamdeht jaw irr rakstijuschi us Sardinieri un peeteikuschi, lai tadhust ne usnemmoht, un saldatos ne leekoh; effoht nepareisi darrihts un rahdoht, ka karru aplam gribboht fahlt, — bet neklaufa, un atbild: Masai semmitei faws spehks effoht jawairo ka sinnadama, ja leelais stiprais

kaiminsch un nahburgs us karru taifahs; jo bishstotees ka Eistreikeris ne friht wirfù. Teeza arri irr, ka Eistreikeriszik ween spehj ar steigschamu us karru taifahs, un tik fuhta un fuhta karra - spehku us Italiu un to noleek us Sardinias pussi un falka, ka to darroht tamdeht, ka Sardinieris meerâ ne palekoht, bet kibbeles un karru par warru gribboht zelt. Woi tad Eistreikeris aplam gaidischoht, kamehr eenaidneeks tam nefataisitam us-bruzzis? labbi finnoht, ka Spranzis glushnedams us Eistreikerem gaidoht, lai tik Sardinieri eefahk, tad fchis tam masam skreeschoht paligâ. Talabhad Eistreikeris nu fa - aizinajis arri wissus biffetneekus un nekrushchus un tohs nosuhta pee fawiem pulkeem. Tas nu rahda gan us karru. Tamdeht arri wissa Wahzemme paleek nemeeriga, bihdamees ka, ja tik karsh eefahzees Italiâ, tad pee tam ne palikshoht, bet Sprantschi — fenn deenahm jaw kahrigi buhdami pehz tahm Wahzemmes dalkahm, kas winnpuhs Reines uppei — usbruks tahim, un tad karsh un pohts Wahzemmei. Tadeht Wahzemmes Awises un landagôs usrunna Wahzemmekus, lai ne fnauschohht tadhâ laikâ, bet lai tik wissi firfuiji faweenojahs un us karru arri taifa wissu gattawu, jo Sprantscheem, scheem wezzeem ee-

naidneekem un pohtitajeem, ne warroht ustizzeht, kaut arri deesinnzik faldus wahrdus islaichoht no muttes. Napoleons no tam noredsejis, ka tam dauds prettineeki buh schoht, tamdehl nu gan rahdahs itt ka us kartru ne dohmahrt ne dohmatus, un islaide to wallodu, ko mehs Nr. 11 issstahstijam. Bet nu atkal zittu rakstu islaidis ar kuxru Wahzsemneekus gribb beedinaht un kluffinaht, fazzidams: Lai Wahzsemneeki jelle tik aplam prett winnu ne rahsotees un ne usmuffinajoht laudis, — lai melius ne islaichoht, ka kartru gribboht sahkt. Ne effoht teeza. Ja ne palik schoht kluffu un winnu brihdinachchoht, tad paftchi buh schoht wainigi ja ar kartru taps pahrmahziti. Wahzsemneeki nu fakka, tahda walloda ne rahdoht us meeru — bet us nemeera prahrtu. Nu jaw labbi wairs ne buh schoht! Bruhfis pee scheem gan ne jauzahs, tomehr leelâ landagâ isteizis, ka fawas tautas brahlus jaw ne atstah schoht, ja scheem bes wainas un par nepateefu launums buhs jazeefch. Ihsenâ laikâ buh schoht tai weetâ, fur tam pehz Deewa taisnibas ja-eet. Tapehz nu arri lihds ar Calenderi puhlejahs Eistreikerus un winnu eenaidneekus meerinaht, bet wehl irr mas zerribas. Jo ka nu dsird, Calenderu weetneekam Kowlejam Wi hñee pee Keisera ne effoht isdeweess. Pahrnahzis Londonê, tuhda gahjis us Parisi pee Keisera Napoleona. Safka, ka welti puhlejees. Eistreikeru Keisers skaidri teizis, ka ne warroht fawas wezzas reftes Italiaâ sandeht; pee tam japaleekoh. Ja Sardinjeris kibbeleht ne kibbelehs un Italeeschus us dumpi ne muffinahs, arri Napoleons ne praffihs leetas, ko ne warroht darricht, tad pee meera paliks. Ja ne, tad lai eet ka eedams. Rahdahs, ka Napoleons tik scha fâ wilzinajoht echo leetu, lai tam wehl laika buhtu, labbaki us kartru fatafitees. Kad nu Eistreikerim gribbedamam paftargatees no eenaidneekem, arri us kartru wijs jafataifa, tad brehz ka leelais karra-spehks welti jabarro, ka andele ar to nihfst, ka effoht par gruhti un maks ne spehjoht nest, tahdu leelu naudu ar to ikdeenas welti fehjift. Tapehz buhtu labbaki, to kartru tuhda sahkt un ahtri beigt, ne ka welti to wilzinah, ko ar makti

gribboht. — Lahda nu schi leeta; — un ta gan rahdahs, ka teem tur nemeera un pofta laisk tuwojahs lihds ar mihko pawaßfaru! Lai Dewardam pateizam, ka mehs no fawa schehliga Keisera un Kunga walditi un paftargati, warram bes behdahm pawaßfarinu gaidiht un pee fawa meera palift, un ka muhsu schehligais waldineekistik ar to puhlejahs. Sawas walsts laudim brihwestibu, labbu andeli, dselses-zeklus un ta hda leetas gahdaht, kas pee muhsu lablahschanas laizigi un garris derrigas. Lai Winnam pateidami gohdigi klausam un ar labbu firdi darram, kad katram fawâ kabrtâ un weetâ jadarra.

Tehrpat. 8ta Merzi. Isgahjußchâ neddelâ, 2 werstes no pilfata, Ropkas muischas Barona dehls, 14 gaddus wezs, bet deemschehl no laimigs mulkihts garra, panehmis pistoli un doh-majis, ka ne peelahdet, to turr us jaunako brahli, — lohti mundru un mihligu behrnu, — speesch-schahweens sprahgst un nabbaga behrns affinis gar semmi — ar moahlam islaisch dwehjeli. Wezzais dehls no behdahm taggad arri gultoht us nahwi. Ak nabbaga, tik gruhti peemekleti wezzakee! Schohnoschelodami us behrna behrneem effoht bes finnae dauds pilfahntneku no augsteem un semmeem sanahkuschi wezzakus eepreezinah. — Kahdâ schenki 5 Iggauri nakti pahrguljeusch. Krahss par agu aistaifita, kad wehl nelabbas ohgles palikkuschi. Ohtrâ rihtâ atradduschi no nelabbu ohglu twaiteem diwus noslahpuschus, un tohs 3 pußdöfhwus gan wehnissuschi leelâ slimmo-nammâ, bet welti. Ir sche nomirruschi! Remmees mahzib, ka krahjni ne buh aistaifit, kad ohgles wehl isdohd sillas ugguns leesminas, kas dohd nahwigus twaikus. Ar ti warri palift few un zitteem par flepkawu! —

Wehl no Tehrpates. Laikam gan pahwiffahm muhsu Latweeschu skohlahm ne buhs kohpa ne treshas dallas tik dauds grahamatu ka ta Tehrpatas augusta studentu skohlâ (Universitet). Situr tai leelâ Biblioteeki jeb grahamatu krahjumâ effoht 102 tuhkfostschu grahamatu, bet taggad atka effoht 10 tuhkfostschas grahamatas klah peedabbuju schi, ko nelaika Professoris Morgensterns dahwajie

Tad nu tur taggad irr 112 tuhkf. grahmatu. Reds kur irr baggata skohla ar grahmatahm. L. p. n.

Zelgawa. Tai 13tā Webruari notikke Palz-grahwes Rumbu mahjās nelaimigs notifikums. Saimneeks panenum plinti un gribb kahdu putnu schaut; bet putns aisskreen un fainneeks noleek plinti aīs dehleem preekschnamma fakta. Kahds 14 gaddus wezs sehns, ko fainneeks tik preeksch pahri neddelahm no Zelgawas bija pahrweddis un pee se-wim deenestā nehmis, plintes filznu pamannijis, welk plinti no fakta ahrā un sahk ar to darbotees. Seewa patlabban preekschnammā eenahkuſe, sehnam plinti rohkā redsedama, sahk schnu raht, lai jel fchis plinti noleekoht nohst. Bet tikkai to iēteikuſe, te plinte sprahgst un seewa — sperr fohli us preekschu — friht un irr nohst! Zit tadehk Tjaba wahds pateefi fakka: Winna deenas irr jau nospreestas, winna mehneschu pulks pee fewim stahw, tu effi tam weenu mehrki lizzis, to paschu wiſch ne pahr-kahps. (Tjab. 14, 5). Teeſa gan nu ismekle, woi sehns to tihſchi jeb netihſchi irr darrijis; bet kad wiſch buhtu to tihſchi darrijis, tad mums gan waijadsetu iſſault: (Kur breefmigs un negants!!) Jo nu daudskahrt dsird, ka dauds nelaimes zaur plinti noteek, jo firsnigi jaluhd: Dſihwoeet prah-tigi ar ſchaujameem rihleem un ſargajtees peelahde-tu plinti tahdās weetās turreht, kur nelaime zaur to warr notikt! Weenam un ohram Deewam ja-at-bild — tam, kas ar to apgrekojees, ka arri tam, kas to ſtipri naw nogabbajis!

J. K.

No Leepajas pusses. Ja kam atteekahs braukſchana no Leepajas us Palangu, tad wiſch eeraudſihs ne tahlu no Leijas-fohga nowadda Bar-natu frohga, paschā leelzesta mallā, itt klahrt pee weenahm mahjahm melnu kohka kruſtu ar to wirf-rakſtu: 1 Mohs. gr. 4, 10. Tai weetā 23ſchā Webruara deenā ſch. g. breefmigs ſlepławibas darbs irr iſdarrihts. Kahds Krohna mescha-fargs raddahs us negantu wiſhi noſiſts. Wehl tee ſlepławini naw finnami; bet mehs zerrejam, ka Deewa winneem ne kaus paslehp̄teem valift. Gan ſchi finna nekoſchā ſtahw prett to finnu, ko ne fenn no tahs paschās pusses laſſijat, ka ſeptini wihi ſawu dſihwibu ne

schehloja, tuwaku dſihwibu glahbt gribbedami. Bet finnاما ſeeta, kur kweefchi baggatus auglus atneſſ tur arri ehrſchku kruhmi kupli aug. Sk. to Ewan. 5tā ſwehtd. pehz ſwaigſnes deenas. — e.

No Leepajas pusses. Puff Merza mehneſis jaw aīſtegejis, bet no labbas ſeema zella mehs wehl nekā ne finnam; nu gan us to welti gaidifim, jo fenn jaw zihruſus pawaffara atnahſchanu dau-dſina, un meſcha putni jaw wiſſi mahjās. Arri tai 14tā Webruari walkarā irr dauds weetās ſibbeni redſejſchi ir pehrkonu pahri reiſi duhzam dſirdejuſchi. Arri Wahſemmes Awises fluddina, ka tai 18tā Webruari tur dauds weetās pehrkons ſadsirdehts, ir warrawiſkne redſeta. Chrmiga ſeema gan! Lai Deewa dohd agri un filtu to pawaffari. — Neſenn Leepajas pilſata nelaime notifkuſi. Schihda nam-mu kahdu pahrtaiſoht zaur to, ka nams naw labbi ſtipri bijis atſtuttehts, effoht us weenu puffi ſweh-lees un 5 zilwelus paschu (meiſteru un 4 ſtrahd-neekus) peſittis, kas nu gan wehl wiſſi dſihwi, bet neſchehligi ſappeſti un ſadauſiti, ka mas zerribas, ka tee buhſchoht dſihwotaji, un kad arri kahdus iſ-ahrſtetu, tad tak valiktu krohpli un ne buhtu nekahdi ſtipri ſtrahdneeki wairſ.

Ramtschafkas pussesalla, kas labbi tahtu us rihta un ſeemela puffi Sibiria, irr diki lauſchu tuſcha ſenme ar dauds ſwehreem, gandrihs kahdas 2 tuhkf. juhdſes no mums. (Stattees Asiaſ lant-kahrtē, Sibirias gallā). Us turreen dauds no mums ne no-eet, tadehk tas mums wehl ſweſchs ſemmes gabbals. Neſenn kahds reisneeks, kas zaur Ramtschafku reiſojis, mums ſtarp zittahm ſeetahm arri tohs ehrmuſ Alwiſes rakſta, ka tee lahtſchi, kas tur beesi ween apkahrt ſtaiga un daschu zilwelu ſa-wōs ſohbōs nemm, prett ſee wiſch keem allashin gohdigi un rahmi rahnotees un tohs nekad ne aīſtekoht. Kad lahzis ſeewiſchki eeraugoh, tad tas tuhliht apſtahjotees un laujoht tam garram eet. Tik tad, kad ſeewiſchkiſ kahds ohgās iſgahjis, un lahzis to uſeet ar pilnu wahzeli ar ohgahm, tad tas to ohgu wahzeli atnemmoht un tuhliht proh-jam dohdotees meſchā, bes ka tas to ſeewu aīſtiku. Te warr wihi mahzitees no Ramtschafkas

lahtscheem sawas feewas gohdaht, un ne plehstees
un us tahn ruhkt ka tahdi lahtschi gan darra.

G. E. S.

Jehru - ehrglis.

Starp teem augsteeem kalneem Sprantschu semmē
us to pufi, kur stahw Briankones pilfahls, gans
ar sawu feewu un ar trim maseem dehleem bij de-
wees us to buhdu, kas winneem stahweja jo aug-
schup pa kalneem, ne tahku no awoscheem, kas
uppei, ko fawz Dirankse. Wezzakais puifens bija
aston gaddu wezs un muklis (negudrs), ohts veegi
gaddu wezs un mehms. Kahdā deenā, kur tee
behrni, gabbalu nohst no tafs buhdas, mengejahs,
itt ar johni peefkrehje jehru-ehrglis un aissrahwe to
treshu behrnu, trihs gaddu wezzu. Abbi tee zitti
behrni pahrnahze mahjās un mahteit gan ar azzim,
gan ar rohkahm melleja isteikt to breesmigu notik-
kumu. Mehms puifens israhdiha sawā gihmī leelu
baiblu, bihjaschanohs un warrenu noskumfchanohs;
muklis itt ka leelā lustibā ehrmojahs un zaur ehr-
migahm lehkschanahm gribbeja sihmeht us tahdu,
kas kahdu mihtu leetu fakampj un speesch pee fa-
was firds. Pa tam wissa deena aissgahje weltiga
mellechanā pehz to pasudduschu behrnu. Kad ohtā
rihtā tee wezzakee lihds ar teem behrneem fahze atkal
melleht, — raug, tad ehrglis skrehje teesham pahr
winnu galwahm. To redsejusch, — jebshu tur
tais weetās tahdi putni nam retti, mehmejs ar bai-
ligu brehkschanu peekehrahs pee tehwa, un muklis
atkal fahze ehrmigi lehkt. Nu tehwam eeschanahwahs
prahṭā ta breesmiga jaufma, ka tahds laupy-putnis
eeksfaweeem naggeem to behrnu gan aisenfis proh-
jam. Bet — pa to starpu s̄tehliga Deewa ajs,
pahr wissu nomohdā, arri us Scha nabbaga behrna
dsihwibū bija raudsijusi. Itt tai paschā stundā,
kur ehrglis sawu laupijumu fewim bija isredsejis,
kalna meddineeks tai pufē stahweja, gaididams us
kahdu kalna-kas, ko lai warretu noschaut. War-
ren wiensch fabihjahs redsedams to putnu ar sawu
laupijumu pamasam skreijam us augschu, un kur
wiensch pafreelshu dsirdeja tik ta behrna brehkschanu,
bet tad arri eraudsija wissu to behrnu eeksfawu-

putna nahwigeem naggeem. Tuliht meddineeks bissi
turr preelschā prett putnu, un, ja ir paschū behrnu
aistiku, tatschū gribbeja labbak behrnu lihds ar
putnu noschaut, ne ka to likt no Scha nesch-hlgi
faplehest. Kluffam un itt firfnigi Deewu luhdsis,
meddineeks schauj tai paschā azzumirkli, kur putnō
nolaischahs us almins kalna, un schauj putnam
lohti zaur paschū firdi. Ne zik dauds minutu peh
tam meddineeks uskahpis lihds ehrgla perrekam —
nemm to behrnu, ness to prohjam ar ne isteizamu
leelu preeku. Behrns no ehrgla naggeem pee wee-
nas rohkas un fahna gan stipri bija ewainohts,
bet ne us nahwi. Diwidefmits tschetras stundas
aissgahje, lihds kamehr kalna meddineekam isdewahs
faklauschnaht kurree tee wezzaki kam behrns peeder-
reja; un tai paschā brihdi, kad schee to breesmigu
nelaimi fahze faprast, glahbejs jau bija us zetta, —
ar lihgsmibu to nesdams ka mahteit to warretu eelst
rohkas.

H. R. II.

Tahs mihflas usminneschana Kas 11tā Nri.

Pirts.

Sluddinachanas.

Jelgawas Magistrachts issluddina, fa ne
laika Pehtera Springā, Jelgawas
pilsata muischas Zimahles arrendatera
atstahta manta, — lobvi, fregi, lauka-ribki un namma-
leetas rc. rc. rc. — 23schā Merži Zimahle wairakfohli-
tajeem, uhtrupē taps isdohtas.

Jelgawā 9tā Merži 1859tā gaddā.

Neprezzehts waggare, sam labbas attestates,
fa gohdigs, ustizzigs wihrs un sawu ammatu labbi mahl,
us Jurgeem 1859 — un tapat arri stallmeisters
un tukshers, sam labbas parahdischanas, fa mah
furgus pee jahschanas isskohleht un pee jahtnekeem
deenejis, warr tubdal weetu dabbuht pee Tukku-
mas, Silles-muischā, kur lai peeteizahs pee

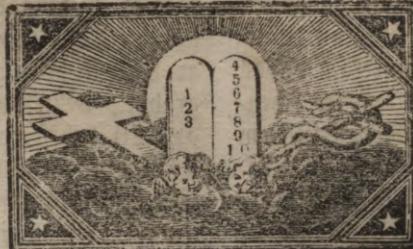
Barona Theodor v. Behr.

No nahloscheem Jurgeem labs fajmneeks warr Jaun-
Auzes mahzitaja mnischu ar feschahn falpu gruntehm us
arrenti dabbuht. Kam patihk, lai flaidraku finnu melle
pee paschā Jaun-Auzes mahzitaja.

Awischu

Basnizas

Nr. 12.

peelikkums.

sinnas.

1859.

Jannas sinnas.

No Rihgas. Wahzu Awises fluddina, ka tur arri pilsata skohlmeisteru atraitnu lahd — eeriktejuschi. — Ta irr tahda: Katram skohlmeisterim ikgaddus tai lahdē 10 jeb arri wairak rubuli fudr. ja-eemakfa, tad — ta skohlmeistera gäspascha, kas tai wihrs mirst — dabbohn ikgaddus labbu valigu pee sawa usturra no turrenes. — Tahda eerikte irr gan flawejama un — buhtu arri mums Latwefchu skohlmeistereem eetafama.

Grohbinas. Schi pussē ne ween behrnini kallu slimmibā, ko Wahzischi „Rachenbräune“ fauz firge un mirre, bet arri — leeli zilwei, daschs pa schös stiprōs wihra gaddos sawas azjis aisdarrija. Ta arri tai 10. Webruari Grohbinas Wahzu draudses skohlmeisters un ehrgeluoks, Kahrlis Willis wahrdā, schi fehrgā, tai wezzumā no 30 gaddeem un 2 mehnescheem nomirre. Diwi deenas preeksch wiina mifchanas winna 2 gaddu dehlinisch tam nahwē papreeksch gahje, un tur winna jaukakā faulē — debbefs preekā — fagaidihs.

Laulibā tas ar Annū Odinu pufsseptinus gaddus sohti laimigi, labbā fatifschānā un mihestibā, dīshwoja, un pilnā samannā laulatai draudsenei un weenigai meitenei, kas wehl atliske, firsnigas labbas deenas dewe, pehz tam, kad tas papreeksch gaur fw. meelastu ar sawu Kungu Jesu Kristu bija salihdsinajees — meerigi un kluffi us krehsla fehdedams sawu garru islaide. — Ihfs bij winna dīshwes laiks; bet schi ihfā laikā wiensch irr desgan strahdajis, taggad sawu fwehtu warkaru fagaidijs — eegahjis pee meera. — Lai dufs saldi tumschā wehsā tappā pee sawa dehlinā fahneeu, lihds Jesus wiynaā leelā deenā to pee debbefs preekeem mohdnahs!! —

No Taganroges pilsata, no deenaswiddus kreewsemmes, raksta, ka tur 6tā Merzi warkara, effoht Gimnastas augstā skohlas nammā jauks mustekis noturrechts, un ta cenahkschana no wissa schi musika effoht preeksch Lutturu jaunas basnizas, kas tur taisama, nospreesta, jo tur dīshwojohit lihds 200 Lutturu pamilijas, un teem ne effoht ne basniza nedī arri saws mahzitajs; tadehls tee gauschi preezajuschees, ka leela istaba musika-deenā effoht pilna bijusi, jebfchu katram wajadseis 3 rubl. fudr. makfaht, un kā dsird — effoht ir dasch kreetnis kungs pa 100 rubuleem fudr. weens pats mettis. Preezajees Taganroges Lutturu draudse! Drihs tevim nu basniza un saws mahzitajs rassees!! — Lai arri pee tam Deews Tevim palihds!

Behmeru semmē, Krudima pilsatinā, no mirre tai 25tā Merzi f. g. 106 gaddu wezzā atraitne nel. strahdneka Kruhpā seewa. — Schi wezzene ne ween tamdehl wehrā leekama, ka ta leelu leelo wezzumu fasneegusi; bet — wiss wairak tamdehl, ka schi wezzene dīmmusi Turkene bijusi, ko Behmeru saldati, kad tee Turkus no Belgradas pilsata aisdinne no Turkeem astahtu masu behruu atradde, to pahneesse us sedleem usfeetu mahjās, likke kristiht, un pehz palikke Behmeru wihrat labba, kreetna un mundra seewa.

E. F. S.

Veez wehrā!

Wahzsemme kahdā masā pilsatinā ar 3 tuhkf. zilwekeem jauka kalna wirsu, tik dauds to gastuhfchu, trakteeru un schenku, ka jarehkina 1 simts preezde mit pilsata-eedishwotaji us ikkatrū schenki, prohti: 150 wihti, seewas, behrni, atraitnas, meitas, slimmi un firni wezzischī ic. usturr weenu schenki un falka, ka schenkeris makfahtoht leelu renti un tomehr labbi pahrtelkoht. Ja no teem 150 zilwe-

keem norehking tohs, kas schenke un gastuhss ne-eet, zik tad paleek, kas tur sawu naudu tehre un zik il-katram par gaddu jatehre, lai krohdsineekam badda naw jamirist? Allasch par 150 zilwekeem irr schen-
kis, — bet tai pilfata ar 3 tuhktoscheem kristiteem zilwekeem tikkai weena weeniga basniza, tikkai weena weeniga skohla, tikkai weens weenigs nabbagu un flimneeku nams un tee 3 tuhktoschi brehz, ka tohs nammus nespehjoht us-turreht — arri schee nammi naw labbi apkopti. Kalabbaad ne??! Athildi pats! — Pee schenku dur-wim wissadas bilden luktas, wissuwairak gaxras tschuhfskas galwa. Ta tas wezzos laikos jaw effoh bijis. Arri tais schenkis pee feenas effoh masa schkir-stina preeskch nabbagu dahwanahm pakahrta, arri no vezzeem laikeem? Kalabb ta? Tschuhfska rahda us to nikno kahrdinataju Paradiſe — nabbagu-schkirsta shime us to, zik abtri krohgabrahlschi paleek par nabbageem. Schihs shimes gan labbas, derrigas mahzibas dohd, — bet zik to leek wehrä? Ikkatram Deewos diwi azzis dewis redseht — un to mehr ne reds!! — Ta raksta no Wahzsemmes par scho pilfatiu, kas stahwoht us kalna. Lew diwi azzis redseht, — tad redsi un fakki, woi schis tas weenigais pilfatinisch, zeems jeb nowads un pagasts kur ta eet? —

S-3.

Par leeleem grahmatu krahjumeem jeb bibliotekhem.

To gon finnu un tizzu, ka latrs Alwischu lass-tais arri grahmatu mihtotais un zeenitaas buhs, sinnadams, ka grahmatas irr gudribas awots, kur daschadas mahzibas warr smeltees. Tadeht arri mahziti wihti aplam dauds naudas par grahmatahm istehre un zits sawu beidsamo grassi preeskch jaunahm grahmatahm isdohd. Winnu istabas eegah-jis, tu warri redseht pilnus skaypus un plauktus ar grahmatahm peekrautus un ka bittite no wissahm pukkitehm ruhpigi meddus seedus isfuhz, ta mahziti fungi no wissahm grahmatahm daschadas, gudribas i am. Dashi keiseri un lehniini likuschi par darygu naudu daschadas grahmatas un rakstus fakrath, ko tad par grahmatu-krahjumu jeb ar swes-chu wahrdu par biblioteki nosauz. Tad das weetas atrohn grahmatas no vezzeem laikeem, jenneju laiku

rakstus, ko taggad zittur ne mas wairs ne warr do buht. Tahdi leeli grahmatu krahjumi irr: Par ar 800 tuhkt. grahm., Londonē ar 560 tuhkt. grahm., Pehterburgā ar 530 tuhkt. grahm., Berlin ar 520 tuhkt. grahm., Minkenē, (Baixu semm) 480 tuhkt. grahm., Wihne ar 365 tuhkt. grahm., Gettingenē (augsta skohla Wahzsemme) ar 360 tuhkt. grahm., Breslawā (Pruhschu semm) ar 350 tuhkt. grahm., Dresdenē (Sakschu semm) ar 305 tuhkt. grahm. un Lehrpattē ar 112 tuhkt. grahm.

Kristus Wahrda spehks.

Besdeewigs zilweks nabbaga atraitnei heidsan mantinu, pahru dahldetu, bija sadis. Seewi gan us winnu dohmaja sawa firdi, bet ne warr ko teikt, tapehz, ka peerahdischanas ne bija. Pefinnama firds feewinai pahrmette, ka warr buht newainigu zilweku sawas dohmas bija turrejusi, — tapehz ta ne rimme, kamehr pee ta zilweka aissgah tam sawas dohmas isteize, un luhdse: "peedol man, no Kristus pusses!" — Gan besdeewigs jweks ne ko ne teize, bet to wahrdu wairs newarre aismirst, kamehr tas pats wahrds, tas Kun Kristus, to zeetu firdi pahrspehje. Winsch atgresa no grehkeem un kolpoja Deewam tizzigā firdi, un atdewe feewinai to laupitu mantu.

Skohtu-semmē negants laupitais nabbaga se neekam zellā ustritte, un tam abbus firgus panehr Semneezinsch luhdse, lai Kristus labbad tam weenu firdsinu atstahstu! Gan nu laupitais nedewe, to mehr Kristus wahrds tam wairs meeru dewe. Drihs sonemits un zeetumā eeslehgts, Miztajam, kas nahze winnu eepreezinah, pats notikkumu stahstija, un drebbedams fazzija: tas breefungs wahrds, — tas wahrds man irr nahwi!" — Mahzitais nu tam parahdija, ka gressigam grehzineekam tas wahrds irr par eepree uafchanu un dsilhwibu. Tad valiske pasemmi Kristus kals, atsinne sawu grehku, zeete sanahwes sohdu eelsch zerribas us Deewa schehlasti zur Kristu, — wehl nahwes stundā zitteem fluddinams, kahdu schehlastibu tas Kungs tam parahdij

Kahdu seewa laulibas pahrkahyschanas grehkā kahdu besdeewigu jaunekli dsilhwoja. Sinnama si

tai grehku pahrmette, un ta gan gribbeja ar wissu
spehku atgreeses, bet no sawa neschkikhstibas beedra
ne warreja atrautees, — kamehr Deewa prahru pee-
dewe. Rahdā wakkā, kad jau sinnaja, ka jauneklis
atkā nahks pec winnas, ta nolikke us durwja fleegfni
krusta-fista Pestitaja sūmī. Jauneklis atnahzis un to
teraudsijis prassa: „Kas tas irr?“ — „Tikkai min-
neet drohschi wirfu,“ fewa tam pretti fauze. —
„Rā tahdu breefmu darrischi,“ atbild jauneklis,
„Breefmu? Woi tad ar sawu neschkikhstibas grehku
fenn ne effam Pestitaju mihdijuschi appaksch kah-
jahn?“ — Upklaunehs jauneklis atrahwehs un no
firds irr atgreeses.

—y—

Labbi atbildehts.

Rahdās mahjās dīshwoja kahds wassineeks, kas
ikdeenas pahri kapeiku krohdsineekam par brandwihi-
nu atdewe. Rahdureis fateekahs fchis — no kroh-
gus us mahjam eedams — ar kaimina Brentscha
maso Prizzi, kas patlabban no skohlas us mahjam
gahje. Wihrs, kam jau galwa bij labbi eefilluse,
— gribbedams sehnu isssohboht, — usrunna fcho-
ta: „Prizzi! ko tu mahzees skohla?“ Prizzis:
„Mahzohs aprehkinaht la juhs ikdeenas 2 kap. no-
dserdami weenā gaddā 7 rubl. 30 kap., un eeksch
50 gaddeem 365 rubl. neleetigi istehrejeet. Kad
juhs to naudu fakrahtu, ko juhs par brandwihi nu
isdohdat, tad juhs warretu pehz 50 gaddeem ar to
paschu woi weenu no juhsu behrnu behrneem jeb
zittu kahdu no nekruehscheem ispirkt.“ — Wihrs
nofarke un newarreja wairs ne weenu wahrdū atbil-
deht; jo winsch redseja ka Prizzim bij taisniba.

J. R.

Deewa draudsei.*)

Meld. Eekschā nahz. (Fahre fort.)

1.

Pohfees jel, pohfees jel
Zion garra glibtumā!
Tawas leekwas gaishcas darri,
Staiga pirmā mihlībā!
Webl spibd tawas faules starri!
Deewa draudse steids var schauru zell;
Pohfees jel, pohfees jel!

*) Pahrtulohis no Wahzu dīcefmu grahmatas. Ullmann 406.

2.

Pazeetees, pazeetees!
Deewa draudse drohschi ness
Skumjas, bailes, nilnu lohni,
Kamehr baitu semmē eff;
Usluk to muhschas frohni!
Un kad wilstu-warra faites fees,
Pazeetees, pazeetees!

3.

Ne paklauf, ne paklauf!
Atmett pafauls leynibu;
Tuffcha ebna winnas gohdi!
Turri augsti semmibu!
Deewa lubgdam' prahru mohdi,
Saldeem mellu-wahrdeem aisdarr' auf;
Ne paklauf, ne paklauf!

4.

Pahrbaudi, pahrbaudi,
Kabdi prahri, kabdi gare,
Kas tew' wisko, kas tew' masda!
Ak zil nistni winni arr!
Lai tem tawa swaigsne wasda!
Ko tu eemihl, ko tu apraudi,
Pahrbaudi, pahrbaudi!

5.

Dsillojees, dsillojees
Zion Deewa pilnibā!
Tu ar garra brunnahm jobsees;
Kad dāndī nobahsst dīshwibā,
Tu fā mihua-stahdinsch pohfees!
Deewa spehla, ne lai wahjā meef,
Dsillojees, dsillojees!

6.

Spihgulo, spihgulo!
Deewa draudse spehku rabd!
Lai ta brahln-mibilestiba
Deewam patihkama, tabd!
Kas tabs draudses scheblastiba,
Jaw tas patē tabs debbes atwallo;
Spihgulo, spihgulo!

7.

Pastahw' tad, pastahw' tad
Deewa draudse tizzibā!
Nei tu futra, nei tu zeeta,
Tawa manta turumā!
Jaw subd tawa pafauls weeta,
Deewa draudse galla-brihdī patt
Pastahw' tad, pastahw' tad!

—d.

Gluddinashanas.

Mannā bohti par to wisslehtaku tirgu warr dabbuhrt
pirkt: wissadas sartes smalki malmu fausu pehrwju ar
ko mahleht, kā arri wadmallu un dshjas ko pehrweht,
gattawi farihwetu eljes-pehrwi wissadu kuleeru, Kitti
ar ko glahschu-rubtes eeleef, labbi wahritu pernizzi,
kas ahtri schuhst un labbu spohschunu dobd, gluddenas
un shlypetas glahschu leetas, wissadu sartu prezzes no
Wajanzes fā: balii schlikhi, blohdas, kruhsites n.
smalku un rupju fabli, Kursemies un Kreewisemis
spekki (zuhku-taukus), prishas silkes, lappu tabaku,
kā arri wissadas sartes tabaku preefsch finehleßhanas,
wissflabako ratty-smehri, nangles no wissada leeluma,
labbas iskavtis, wissadus gallodus un tezzeklus, labbas
seepes, fwvezes, knohpes, vihpes, wissadu smalku prezzi
fā: zußkeru, kappeju, shrypu, mandeles un smalko virži,
rakstamo papihri un tunti un wehl dands un wissadu zittu
prezzi. Irr dabbujamas Jelgavaa pee 3

D. Wilhelm Neuland
tai shabra-bohē kas pee Palija jeb pils
ee'as Wahzu basnizai prettim un ta irr
ta pirma bohte tai bohtu rindē pa freisu
rohku kad nahk no pils.

Tai nakti no 13 us 14to Maijā irr Treka u Krohds-
neekam Kasbarim diwi widduveji ūrgi no gannibahm
sagti: 1) rauds, 8 gaddus wezs, ar bishki likhi mug-
guru, kreisai pakkatas kahjai nags eesprahdīs, veere īt
masa balsta shmitre un 36 rubl. fudr. wehrtibā. 2) Dul-
li behrs, 9 gaddus wezs, ar leeleem tuffchumeem, kan-
tainei krustu un 40 rubl. fudr. wehrtbs. Kas par scheem
sagteem ūrgeem marr skaidras finnas Treku muishā
Aisputtes aprinkī doht, dabbuhs 10 rubl. pateizibas-
malkas. 2

Lihds 600 puhru islaftiti Kartuppe li preefsch feh-
las, no augligas un agrakas sortes, tohp pahrdohi
eefsch leelahu un masahm dalkahm eefsch Chrustes
muishas pee kuldigas. 1

No Dohbeles pagasta teefas teek wissi tee kas ha-
was prassifhanas pee tahs kunkurfa-mantas ta islita
faimneeka tas zitfahrtigis Dohbeles meschafuuga mu-
schas, tagadin Jaun-Sessawas Blodneku mahjas
wahrda Anfs Waltera eelsch to fennal noliku isslehe-
schanas-usdohschanas termini peeteitufshees un sawas
prassifhanas tilkti peerahdejuschi, usaizinate, pee san-
dinashanas sawas prassifhanas fcheit tanni **18tā Jumi**
f. g. peeteittees un wehrā jent kas tahaks eefsch
tahs leetas pehz likkumeem tilks isdarrihts. 3

Dohbeles pagasta teefas tanni 16. Mai 1859.

(Nr. 609.)

Beisitzer K. Immertrey.
Gerichtsschreiber Rade.

No Krohna Behrsmuischias pagasta teefas tohp wissi
purradneeki ta no mahjahm islita Sprigankumuisch,
Lihbeeschu faimneeka Kristapa Jannohna, pahi surra
mantu Konkurse spresta, ussfubbinati, sawas prassif-
hanas wissmehla lihds to 2tra Juhli f. g. fol
usdoh, jo mehlaiki winnas wairs ne pienems. 2

Sipvele tai 8tā Maijā 1859.

(S. W.)

(Nr. 1020.)

J. Wardick, peefehdetajs.

C. Kleeberg, teefas skrihw. pa

No Krohna-Wirzawas pagasta magastnes irr 203
tschetverti rudsu, 250 tschetverti meschyn un 625 tsch-
werti ausu labbibas preefsch pahrdohschanas pagastam
par labbumu noliks un no augstakahn teefahm pahveze
lehts, lai us isfoblišchanu isdohd; tad us tam schi patap-
gasta teefas to pirmo isfoblišchanas terminu 3schā Juhli klo
un to beidsamo terminu 5tā Juhni f. g. preefsch vissi pe-
deenas vulfstei 10 pee schihs teefas irr nolchmuse; to schihs
dehs tohp wissi tee usaizinati, kas schi labbiu grīb
pirkt, tannis peeminetas deenās pee schihs teefas a wi-
tahm peenahkamahm drohschibahm fanahst un sawas schihs
schanas un pahrfoblišchanas isteikt. Tubs pahrdohne
schanas nolihgschanas warr satra deenā, bes fwetidet
nahm un fwetkeem, schihs teefas fanzelejā dabbuht su Je-
naht. Krohna-Wirzawa tai 12tā Maijā 1859.

(S. W.)

(Nr. 999.)

J. Seimgall, pagasta wezzakait De

R. Bres, teefas skrihw. mu

Sinna skohlmeistereem.

Zaur schi es wisseem us Leepajas vissi dshwodameem skohlmeistereem finnamu darru, ka zeen. Neikendvi
Wahzu wallodas mahzibas grahmata ohtra drīkē jaw gattawa, un Leepaja pree grahmata kohpmannstai
Zimmermann, leela eela, ne tahku no tirgus platsha, lihds ar zittahm Latweeschu grahmatahu nu atseff
dabbonama.

G. F. Schönberg, riju
Gramdes kirspehles skohlmeisters, taj

Leepaja lihds 9. Maija atmahl.: 47 luggi un isgabj. 58. Ribga lihds 23. Maija atmahl.: 420 luggi un isgabj. 29 tun

Brihw. drīkē h.

No juhrmallas-gubernements augstas valdīschanas pusses: Collegienrat G. Blaese, Censor. Jelgavaa, tai 2. Juhni. 1859.

No. 94.

A w i s c h u

veelikums.

Missiones

Nr. 12.

finna s.

1859.

XXIX. Par Deewa walstibū pagann
starvā.

8. Pakkal-Indias fallas.

a. Nikobaru fallas.

(1)

(Skattes Nr. 11).

Weens no teem miffionareem, kas pee scheem paganeem bij usmettuschees, fakka: „Kad mehs mehginajam winneem Deewa labbu prahru rahdih, kad mehs winneem stahstijam no Jesu Kristus muhsu Pestitaja un no winna gruhtas zeeschanas un mirschanas, ka mehs zaar winnu poaptum svehti; tad winni schahdus wahrdus gan kauifijahs lohti brihnodamees; bet ka winneem nu veeklahtohs to peenemt, eeksch winnu tizzeht un pacheemi svechteem un taisnemt kluht, to mehs ar wissu puulinu ne spehjam wis winneem eestahstiht. Kad mehs fazijam, ka deht zittas nekahdas leetas dohne effoht atnahfuschi winnu semmē, ka ween tadehk lai winni arri dabbatu dsirdeht to preegas finnu par Jesu Kristu sawu Pestitaju, ka winneem tadeht nu effoht jaklauja un japeenemm muhsu mahziba, ko Deewa wahrdā winneem atnessfuschi — tad winni muhs tikkai isfmehje. Winni arri atbildeja tā: ja mehs buhtum launi zilwei, tad warrebuht mums tas patiltu un par labbu buhtu, ko juhs mums aantahsteet par to frustā fistu Pestitaju; bet nu mehs atfessam labbi, mehs nekad kahdu launu ne effam darriuschi; to mehs labbi sinnam. — Ak, miytee lassitaji, zil dauds irr to kristitu, kas tāpat ka schee 29 tumfuschi pagani aisbildingahs un tadeht no ta Pestitaja atgreschahs, kad tohs us sawu grehku at-

sihschanu un noscheloschanu skubbina.” — Kad mehs tad winnus atgahdinājam, ka ne fenn wehl effoht zittus apkahwuschi, winnu lihkus ar schlehpoom zaarduhruschi jeb zittadi nescheligi tohs apfahsijuschi, woi tad tas effoht labbi darrihts? Us scheem wahrdeem winni atbildeja: To juhs ne faproheeteet wis; tee kurrus mehs nokahwuschi, tee ne bij wehrti ilgak dsihwoht, tee bij neganti laudis.

Tee Nikobareeschi par wissahm behdahm un breef-mahm fakka, ka wels tohs effoht padarrijis, bet tas pats ne effoht wis spehzigaks par winnu burwjeem. Kad schee burwji ne spehj flimmibū kahdu aisdsiht ar sawahm pestekeem, tad fakka, ka wels effoht eelihdis ta flimneeka meefās, un wissu dse-dinaschanas spehku iswelkoht no ta flimneeka. Tad gan daschlahrt noteek, ka tahdu nabbaga flimneeku bes nekahdas ismekleschanas nokauj, wisswairak kad burwīs winnam par draugu naw. Neko ne pa-lihdseja. Kad tee miffionari tad mahzija, ka tas wels wissur un ariveen effoht to mellu tehws un tas slepkawa no eesahkuma, un kamehr ne gribboht at-greestees pee ta dsihwa Deewa, winni no wella effoht sawaldsinati un peespeesti, pehz winna prahta darriht. Nikobareeschi fakka, ka arri ta pasaules un wiss kas eeksch pasaules no Iwi t. i. no wella raddita; winni arri sinn stahstiht no daschadeem launeem garreem un ka schee wissadu skahdi un launumu laudim darritu, ja nebantu pee winneem tee burwji, kas stirraki effoht par welleem un tohs guhstoht un sawaldoht. Teem burwjeem nn naw wis gruhti scheem nemahziteem laudim tahdus mahzus emelloht un leelu gohdu un labbu kauju no winneem dabbuh; jo winni par brihrumu gudri mahnetaji un us wissadeem mahnu funstehm ismahziti.

Par to weens no teem misionareem stahsta tā:
„Kad 5 gaddus schinni fallā biju dīshwojis, tad mannas kahjas fahze karsti degt kā ugungs un fapampe. Pehz iszehlahs leeli augoni, no kurreem breesmigas fahpes zeetu, kamehr pahrsprahge un struttas ar puhschneem istezzeja. Kamehr tā biju fahlimmis, zitti no teem burwjeem man apmekleja un noschehloja mannas fahpes; winni arri apnehmabs man ahtri dseedeht, ja ween winneem pakautu. Sinnadams, ka winni daschadas dseedinajamas sahles labbi pasinne, es weenu no winneem gribbeju ismehginah, ja winsch man apfohlitohs nekahdus mahnu skunstes pei man dorriht. Tas pats zilveks mums bij par tulku. Winsch apnehmabs kā es gribbeju, tuhlin efsahze manni ahrsteht. Stihwahm azzim us man fkatohit winsch manni aptau-stija un kad ween fawas rohkas pazehle brihscham schā brihscham tā til ehrmoti fawu waigu farahwe, ka man efsch fawahm leelahm fahpehm bij jafmeijahs. Bet wijs tas bij tikkai par usfahschahu; nu jaw paschu ahrsteschahu gribbeja fahkt. Winsch ar fawu rohku mannas kahjas rihweja no zekla gallem fahkoht, appaksch fewis kahdus wahrdus mussinadams, ko ne warreja fapraast; tad tahs cewainotas weetas ar mehli aplaisija un turklaht nurdeja un ruhze. Par to brihdi es maniju, ka mannas fahpes druz-gia aprimme. Peepeschi winsch zehlahs un teem laudim, kas apkahrt stahweja, parahdija kahdu pohda gabbalu, ko teizahs no mannahm kahjahn iswilzis fazidams, ka wehl zittas tahdas gabba-las drihs iswilfshoht. Bet es stipri eebrehzohs: Paggā tu blebdi! tu fakki ka manna meesa effoht pilna tahdu pohdu-gabbalu, bet scho gabbalu tu pats no fawas muttes effi isnehmis. Atdarri fawu matti, tad tohs zittus gabbalus dabbuim red-seht. Kā apstulbohts tas zilveks preefsch man kahdu azzumirkli stahweja, tad isbehdse laukā. Diwi neddekas pagahje, pirms winnu atkal dabbuja red-seht.” —

Dafschahrt godvijahs, ka, ko tee burwji ar sa-weem mahneem ne spehje dseedinah, tee misionari dseedinaja ar kahdahm derrigahm fahlehm. Tad tee laudis tohs misionarus' usteize par jo leeleem burwju-meistereem. Par to wissuwairak Nibareefsheem bij leels brihnūms, ka tee misionari

pehz kalendera winneem papreefschu fazzijs deenu-stundi, kurrā faule woi mehnesi kluhs aptumſch-tas. Prohti tee pagani tizzeja, ka tāhdā lai wels nahkoht fauli woi mehnesi apehst un nup jaw fahkoht no mallas tohs apgraust; tadeht v laika waijagoht to isbeedeht. Tālabb nu wijs burwji sapulzejahs un fawas schekhepes issteepe pre aptumſhotu fauli woi mehnesi breesmigas draud schanas un negantu trohksni pazeldami; tāpat tāudis wissi fassfrehje kleegdam i un btaudami swehri, lai wels atkahpjahs no fawa laupijuma-un stipri tizzeja, kad pehz kahda brihscha faule w mehnesi atkal skaidri spihdeja, ka winneem lab effoht isdewees. Kad nu tee misionari nehmāl winneem skaidri isskahstiht, zaur ko tāhdas leete pee debbesi ihsti nahkoht, tad tee pagani tome spreede tā, ka tee misionari gan effoht paschi leelaki burwji, bet winnu paschu burwji ar fawah skunstehm fauli woi mehnesi effoht isglahbuschi wella naggeom.

Kā tee laudis, tāpat winnu semme arri tam miones darbam ne liske isweiktees. Prohti gaissi pawissam neweffeligs; par leelaku pussi tahs soll irr kahnainas, wissas eeleijs un paschi kalmi leeleem kupleem kohkeem tik beschi apauguschi, buhru ar dekki apklahti, un wehjam un faules geschumam zeklu ne dohd. Par scheem beeheim tu scheem mescheem tu ne dīsirdi zittu nekahdu balsi, ween kad tihgeris woi zits kahds plehfigs sweh kauz. Tschuhsku tur par brihnumu dauds; tee misionari dabbuja redseht lihds 80 fawadu fortu, tas til masas kā tāhpinsch, zittas atkal 8 un ohlekshu garras; teem laudim nekad ne buhmeers no tschuhskahu, ja winni paschās augstas weetas, kur klajums un kur tahs tschuhskas janphles dehj, ne eededsinatu to nokaltni fahli; to woi 3 reis par gaddu dorroht, winni leelu pil tschuhsku famaita.

En sels, weens no teem misionareem, kas gaku laiku warreja pozeest schinnis fallās dīshwo-tahs irr mallu mallās pahrlāgajis un gandrihs katra deenā dahbuja nahwes breesmas redseht; daudskahrt tā notiske, ka pa fresshu mallu staijoht winnam nakti-laikā ne bij weetas kur vali. Tad zittadi neka ne warreja glahbtees kā tā: Win-

israkke bedri tik leelu, ka warreja eelsch tafs isstreeptees; tafs smiltis lihds pat kakkam pahr sewi fabehre; winnu suns tad bij par wakti un kad ween kahdu swehru manija klahtu effam, fawu fungu drihs pamohdinaja.

Ka Deews wianu daschkaht brihnischkig no breesmahm isglahbe, to winsch pats stahsta. „Oh-trä gaddä, kad schinni mallä biju atnahzis, kahdu reisi meschä biju apgulles; mannim sahnös biju nolizzis bissi ar diwi stohbreem. Ne zik ilgi, tad manija ka par augstu sahle kas kustejahs, ko es turreja par sakki. Jaw panehmu bissi gribbedams paschu laiku schaut. Tè uslezz leels tihgeris un gluhn us manni stihwahm azzim. Als bailehm rohkas palikke ka nosistas; stahweju ka apstulbis zittu neko zerredams nekä tas swehrs man uskrittihs un saphlefhähs. Bet tas Rungs manni isglahbe. Tas swehrs likkahs tikpat fabijjis ka es, kahdu pahri azzumirkli winsch us manni skattijahs tad lehnitiam greesehs atpakkat. No eesahkuma tas pama-sam gahje, bet pehz schigli leepleem lehzeneem aismukke meschä. Wissi kauli man trihzeja un ar moh-kahm es tikkai warreju juhmallu pañneqt. Tè redseja manna preefschä kahdus kruhmis ne augustus; nu zerreju ka wiffas breesmas bij pagallam un ka warretu atpuhstees. Bet peepeschti redseju atkal zittu negantu swehru sawä preefschä. No pirma galla dohmaja, ka tas effoht wegs apkrittis kohks; bet tas bij leels, lihds 10 ohlekshu garisch krokodils, ko ais dubleem un suhnehim ne biju pasinnis. Jaw tas swehrs fawu mutti atylehte manni pariht, es aisllezu kahdu pahri fohtu un eefchahwu tam sweram galwâ. Tas schahweens gan winnu bij stipri ewainojis bet ne nonahwejis. Tadeht schigli aish-behgu, Deewam no firds pateikdams, kas ta ohtreisi man schehligi bija isglahbis.“ —

Mahkamo reissi jums mihiellem lassitajeem stahsti schu, kahds behdigis darbs teem missioneem schin-nis fallas bija. Gr.

Beenigs mihlais mahzitajs un ammata beedris!

Schë Rehweles masa Latweeschu draudse Jums nostelle 4 rubl. f. missiones darbam par labbu. Leekahs gan masa dahwana, bet apdoh-

majeet, ka tè wairak muhsu Latw. naw, ka kahdu 150 dwehfelu ween. Virmak gan schë Rehweles wairak sanahze Latweeschu, kad no muhsu juhreas karra-luggeem schë trescha dassa pahr seemu palikke; no pehdigeem karra laikeem tå wairs naw un tapehz draudse tahda masa palikkuse. Atnahk mums arr daschu reisi Latweeschu no Kursemmes, bet Deewam schehl, ne arween tahdi, par kurreem warram pree-zatees, jauni zilwesi, kas kahdu blehdibas dehl sal-datos nodohti; tee tad schë Garmisones Bataljonë teek rihkoti, un gruhti teem gan eet, ja ne gribb pee laika labba mahzitees. Ir winnu starvâ arr tahdu, kas Kursemme wehl mahzibâ ne bij bijuschti; tå pehrngadd tschetri bij mahzami un pimo reisi pee fw. wakkar-ehdeena japeenemm. Tomehr mums no Krohna faws skohlmeisters, kas pats no fewis ismazijees chregeles spehleht, — un fawa masa bas-nizina ar fmukkahn ehregelehm, ko pilsehtas rahts-teesa Latweeschem atwehlejusi. Skohlmeisters, Kahr-lis Kreizmanns, wifswairak Latw. usflubbinajis schihs mihiestibas dahwanas famest; juhsu Awischu lappas lassidami mehs effam fahkuschti kaunetees, ka lihds schim tahdi laisti pee tahda svehta darba effam bijuschti. Garmisones saldateem retti grafchis pee rohkas, tapehz ne lammajeet muhs, ka tik mas nandas sanahzis. Warrbuht us preefschu wairak warrefim jums nostelleht; jo wassaras laika daschu reisi schë Krohna kuggi us pahru deenahm peemettahs un ja kriht us fwehtdeenu, tad tee Latweeschu ja teek at-laisti, atnahk us muhsu basnizian spreddiki klausitees.

Paleezeet ar mihtu Deewu. Waigâ waigam Juhs gan ne esmu redsejis, bet jaw senn Juhs esmu mihielis un gohdâ turrejis Juhsu mihiestibas darba dehl, ko strahdajeet pee Latweeschu dwehse-lehm. Lai Deews tas Rungs tahdu juhsu darbu us preefschu baggatigi svehti, ka tee fehllas graudini, ko Juhs un Juhsu draugi issehj, simtkahrti-gus auglus ness. To no firds wehledams paleeku

Juhfu

Rehweles 26ta Maji
1859.

Dr. D. Girgensohn*,
Nehweles Latw. mahz.

* No wiffas firds pateizam par juhsu sianahm un mihiestibas dahwanahm. Sinneet zik tas atralnes grassis schiristis mests Deewam patizzis.

Sluddinaschanas.

Tam Kalnannischas Dohles faiameekam tanni 17. Meiji f. g. pee Kalnannischas basnizas, samehr Deewa kalpo-schana turreta, 5 gaddu behris srgs, baltu swaigini peeré, widdischkeem krehpachm un koplus asti, sedulkas weetä mast baltumini, eejuhgts bruhndos no flohypneem pihtos kurwju rattos ar dseisu assim, krehflis ar smalku pirktu filla wadmallu issists, freewu eejuhgå ar bruhnu augstu lohku — nosagts tappis. Wehrtibå srgs 70 un ratti ar wissu eejuhgå 65 rubl. fudr. — Kas par scho sagtu srgu un eejuhgchanas leetahm taisuu pee-rahdishanu dohs, dabbohn desmits rubl. fudr. patezibas naudas. Kalnannischå, tå 18. Mei 1859. 2 (Nr. 223.) Sander Abel, pefehdetajs. A. Braun, p. t. frihweris.

Tå nakti no 13 us 14to Maiji irr Trekuu krohds-neekam Kasbarim diwi widdiwejji srgi no gannibahm sagti: 1) rauds, 8 gaddus wezs, ar bischki lihku mangguru, kreisai pakkas kahjai nags esprahdiss, peeré itt masa balta sibmiti un 36 rubl. fudr. wehrtibå. 2) Dul-li behrs, 9 gaddus wezs, ar leeolem tukschumeem, kantainu krusku un 40 rubl. fudr. wehrtis. Kas par sebeem sagteem sigeem warr flädras stanias Treknun muischå Alisputtes aprinki doht, dabbuhs 10 rubl. patezibas-maffas. 1

No Krohna-Wirzawas pagasta magasibnes irr 2031 tschetwerti rudsu, 250 tschetwerti meeschn un 625 tschetwerti ausu labbibas preefsch pahrdohschanas pagastam par labbumu nolikti un no angstakahm teefahm par ehlehts, lai us isföhlischanan isdohd; tad us tam schi pagasta teesa to pirmo isföhlischanas terminu 3schå Juhni un to beidsamo terminu 5schå Juhni f. g. preefsch puß-

deenas pulsten 10 pee schihs teefas irr nolebmuse; deht toby wissi tee usaizinati, kas scho labbiu gris virkt, tannis peeminnetas deenäs pee schihs teefas i tahm peenahkamahm drohfschibahm fanahst un sawas solifchanas un pahrföhlischanas isteikt. Täbs pahrdohschanas nolihgschanas warr katrä deenä, bes frehlded nahm un frehltkeem, schihs teefas kanzelejå dabbuht sin naht. Krohna-Wirzawå tå 12tå Maiji 1859.

(S. W.)

(Nr. 999.)

J. Semgall, pagasta wezzalais

R. Bres, teefas frihweris.

No Dohbeles pagasta teefas teef wissi tee kas sawas präffischans pee tahs funkursa-mantas ta islifta faiameeka tas zitlabrigis Dohbeles meschakuuga muischå, tagadin Jaun-Sessawas Blodneku mahja wahrda Anns Waltera eelsch to fennak noliktu isföhlischanas-usdohschanas terminu veeteikusches un sawas präffischanas rüftigi peerahdejuschi, usaizinate, pee jau dinaschanas sawas präffischanas scheit tanni 18tå Jun f. g. peeteiktees un wehrä jent kas tahlaas eelsch tahs leetas pehz liffumeem tilks isdarrihts.

Dohbeles pagasta teesa tanni 16. Mai 1859.

(Nr. 609.)

Beifther K. Immertrey.

Gerichtsschreiber Rade.

No Krohna Behrsmuischå pagasta teefas toby wissi parradneeki ta no mahjam islifta Sprigaulkumischu rihibeesch faiameeka Kristapa Jannsfohna, pahf kurrmantu Konkurse spreesta, usfubbinati, sawas präffischanas wisswehlaki lihds to 2tra Juhli f. g. schuedohd, jo wehlaki winnas wairs ne pienems.

Sihvelé tå 8tå Maijå 1859.

(S. W.)

(Nr. 1020.)

J. Wardick, pefehdetajs.

C. Kleeberg, teefas frihweris.

S i n n a.

No firds pateizam par tahm dahanahm preefsch missionareem to dabbujuschi: 1) No Gezawas dr. 3 rubl. 2) No Nehwales Latweeschu draudses (Iggama semmè) 4 rubl. f.

Sirfniga pateiziba tahm kristigahm draudsebm, kas zaar saweem mahzitajeem sawas mihlestibas dahanahmuns atsuhijuschi preefsch tizzibas beedrem Njhta-Sibiria: 1) No Stendes draudses 16 rubl. 2) No Sikkelles Wahzu dr. 15 rubl. 65 kap., no Latweeschu dr. 5 rubl. 5 kap. = 20 rubl. 70 kap. 3) No Dinburgas dr. 17 rubl. 4) No Gezawas dr. 38 rubl. 40 kap., no winnas skohlas behrneem 1 rubl. 60 kap. un no Lamberta-muischå basnizas 4 rubl. = 44 rubl. 5) No Landses dr. 35 rubl. f. S-

S i n n a.

Kad schi gadda pirmu mehneschå Awises-nummeri wissi isnemti, bet laudis nahf un nahf un wehl Latweeschu Awises gribb dabbuht un luhdahs lai wehl peenem, tad Latweeschu draugu beedriba par lauschu labbumu ruhpädamees nospreeduse: ka Latweeschu Awises, ja steidsahs, wehl warr apstelleht un pat 60 kapeikeem f. tad dabbuhs tohs Numerus no Juhni mehnescha lihds pat gadda gallam. Teem sa tohs ar pasti gribb dabbuht 10 kapeiki wehl jamaksa klah. Bet Latweeschu draugu beedriba arri isfluddina ka zittä gadda tå ne buht wairs ne wehlehs darriht, bet tikkai par 1 rubli us wissu gaddu Awises dohs. Scho rei tikkai tå nowehl tamdeh f. ka wissa paanule taggad til kahriga pehz tahm sinnahm no schi leela farra, kas jideenas jo niknaks paleek. To isfluddina

Schulz,

Latweeschu draugu beedribas wahrdå.

Briow driskecht.

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas pusses: Collegienrath G. Blaese, Censor. Jelgawa, tå 9. Juhni 1859.

No. 97.